

Forslag. Thi dette har bevirket, at Loven er en ren og skær Lejlighedslov, en Lov, der er ophørende efter en vis Aarrækkes Forløb, og som allerede derved maa betegnes som en Lejlighedslov, medens det tillige udtrykkeligt er anført, at den Sum, der skal indkomme ved denne Lov, skal være en Dækningsafgift for bestemte Udgifter, som det offentlige vil faa. Det er altsaa en Lejlighedslov, hvis Bestemmelser intet foregribe med Hensyn til Gennemførelsen af en almindelig Værdistigningsskat og heller ikke med Hensyn til Gennemførelsen af eventuelt andre rent lokale Love om samme Emne.

I Henhold til, hvad jeg her har sagt, har jeg anset det for rettest at se bort fra de Betæneligheder, jeg har næret og fremdeles nærer, og sluttet mig til Fler-tallet i det Haab, at det maa kunne lykkes endnu i denne Samling at faa dette Lovforslag ført igennem Rigsdagen, saa at vi kunne faa begyndt paa en Beskatning, der efter min Opfattelse maa siges at være en af de retfærdigste Beskatningsmaader, vi overhovedet kunne indføre. Jeg skal altsaa anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling her i Tinget.

Hammerich: Den ærede Ordfører (Thomas Larsen) havde ganske Ret i, at jeg har kunnet være enig med Flertallet i det Maal, det har sat sig ved det Forslag, som nu ligger her paa Rigsdagens Bord som Regeringsforslag. Naar jeg dog ikke har kunnet slutte mig til dette Forslag, er det, fordi der er væsentlige Punkter, hvor jeg er uenig i den Vej, man er gaaet for at naa Maalet. Jeg kan vel finde det meget forsvarligt, at de, der bære Udgifterne ved Anlæget af en Bane, faa Hjælp til disse Udgifters Dækning fra dem, der som Ejendomsbesiddere i den paagældende Egn have særlige Fordele af Baneanlæget udover de Fordele, som Baneanlæget i øvrigt bringer enhver Beboer i Egnen. Jeg kan saaledes finde det forsvarligt, at den, hvis Ejendom paa Grund af et Baneanlæg pludselig bringer en væsentlig større Indtægt, kommer til at dele noget af denne med dem, der have skaffet ham denne For-del. Men jeg forlanger ganske vist, at man skal være sikker paa, at det Gode, man paa denne Maade tager en Del af, virkelig er opnaaet af den paagældende Mand, og det er man efter min Mening ikke, naar man som her lader Muligheden for et Salg beskutte, inden Muligheden er bleven til Virkelighed. Denne Beskatning af Salgschancen, om

hvilken man ikke ved, om den bliver til andet end en ren Chance, forinden Salget foreligger som en Kendsgerning, har jeg ikke kunnet slutte mig til. Mod dette mit Syn er der gjort gældende, at denne Beskatningsmaade jo ikke er andet end, hvad vi have tilladt os ved tidligere Lovgivning, at vi have ladet den Værdiforøgelse, som ligger i Salgsmuligheden, beskutte gennem Ejendomsskylden. Men oprigtigt talt forekommer dette mig ikke at være tilstrækkelig Grund til nu at overføre Princippet ogsaa paa Jernbaneskylden. Det er nu en Gang saaledes, at alt Menneskeværk kan have sine Mangler, og de Love, vi lave her i Rigsdagen, have sikkert ikke saa sjældent ogsaa deres Mangler. Men de Ubilligheder, der kunne blive Følgen af et enkelt Punkt i en Lov, kan man finde sig i, naar det ellers er en god Lov, naar Ubillighederne forekomme sjældent, og navnlig naar de kun ramme ganske blidt og mildt. Dette er, saa vidt jeg kan se, som Regel Tilfældet ved Ejendomsskylden, men det vil ikke blive Tilfældet ved Jernbaneskylden. Sammenligner man, hvorledes Beskatningen af Værdiforøgelsen virker henholdsvis ved Jernbaneskylden og Ejendomsskylden, vil man se, at den ved Ejendomsskylden i Regelen vil ramme ganske blidt, men at den ved Jernbaneskylden kan blive ganske skæbnesvanger for Ejeren.

Dette skal jeg belyse med et enkelt Eksempel. Lad os tænke os, at en Mand ejer 2 Tdr. Land, som har en Værdi af 2,000 Kr. og giver en Indtægt af 100 Kr. ved almindeligt Agerbrug, og at der saa anlægges en Bane, som faar en Station, der muliggør, at de 2 Tdr. Land kunne sælges som Byggegrund. Lad os endvidere tænke os, at denne Mand har en Nabo, der har en lignende Grund, og at der af denne sælges nogle Byggegrunde til 1 Kr. pr. Kvadratalen. Det er da ikke usandsynligt, men næsten ganske sikkert, at Vurderingsmændene ved Vurderingen af den første Mands Ejendom ville ræsonnere som saa: Denne Mand vil ogsaa kunne sælge sin Grund til 1 Kr. pr. Kvadratalen, men ganske vist først i Aarenes Løb; vi ville derfor være hensynsfulde og ikke ansætte den til 1 Kr., men kun til Halvdelen, 50 Øre, pr. Kvadratalen. Vurderingsmændene ville altsaa ikke gaa ud fra en Værdistigning af 40,000 Kr., hvad der vilde svare til en Pris af 1 Kr. pr. Kvadratalen, men fra en Værdistigning af 20,000 Kr. Det er højt sandsynligt, at de — og med fuld Ret — ville anstille et saadant Ræsonnement, og